

Innst. S. nr. 117

(2005-2006)

Innstilling til Stortinget fra helse- og omsorgskomiteen

Dokument nr. 8:29 (2005-2006)

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Laila Dávøy, Åse Gunhild Woie Duesund og Ola T. Lånke om å opprette etiske komiteer på sykehjem

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det fremmes i dokumentet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen, i sammenheng med arbeidet med en plan for eldreomsorgen for fremtiden, opprette etiske komiteer på sykehjem."

Som bakgrunn for forslaget framholder forslagsstillerne at det eksisterer et stort behov for etisk refleksjon i pleie- og omsorgssektoren i møtet mellom ansatte og pasienter og pårørende. Det uttales at det er i den siste og ofte mest hjelpeløse fase av livet man kommer i tett kontakt med en profesjonell pleie- og omsorgsarbeider, og at alle pasienter også da skal få dekket sine fysiske, mentale, sosiale og åndelige behov.

Forslagsstillerne foreslår at det på sykehjem opprettes etikkomiteer som kan være en adresse for personalets dilemma, bidra til å utvikle god dømmekraft hos de ansatte i pleie- og omsorgssektoren og bidra til at pasienters og pårørendes møte og erfaringer med sykehjemmet blir best mulig.

Det vises til at innen 1. januar 2005 skulle alle helseforetak ha opprettet en klinisk etikkomité for å bidra til å høyne kompetansen i medisinsk etikk for å kunne identifisere, analysere, og om mulig løse etiske problemstillinger relatert til pasientbehandling og omsorg. Det uttales at temaer som går igjen i komitéarbeidet, er avslutning av livsforlengende behandling til døende pasienter, pasientinformasjon og kommunikasjon,

medbestemmelse for pasient og pårørende, og prioriteringer i klinisk virksomhet.

Det vises til at en samlet sosialkomité ved behandlingen av St.meld. nr. 26 (1999-2000) - Om verdier for den norske helsetenesta - i Innst. S. nr. 172 (2000-2001) uttalte at det bør vurderes om kliniske etikkomiteer også bør omfatte sykehjem, psykiatriske institusjoner og omsorgen for psykisk utviklingshemmede.

Forslagsstillerne ber Stortinget anmode Regjeringen om å følge opp sosialkomiteens merknad på grunnlag av de gode erfaringene med etikkomiteer på sykehus og i første omgang opprette etikkomiteer på sykehjem. Det uttales at opprettelsen av etikkomiteer på sykehjem bør skje i sammenheng med arbeidet med en plan for eldreomsorgen for framtida. Forslagsstillerne ber videre Stortinget anmode Regjeringen om å fremme forslag til konkret utforming, eventuelt lovhjemling.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Jan Bøhler, Sonja Mandt-Bartholsen, Gunn Olsen og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen, Vigdis Giltun og lederen Harald T. Nesvik, fra Høyre, Inge Lønning og Sonja Irene Sjøli, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Kristelig Folkeparti, Laila Dávøy, fra Senterpartiet, Rune J. Skjælaaen, og fra Venstre, Gunvald Ludvigsen, viser til Dokument nr. 8:29 (2005-2006) fra representantene Laila Dávøy, Gunhild Duesund, Ola T. Lånke og Åse om å opprette etikkomiteer i sykehjem og vedlagte svarbrev av 15. mars 2006 fra statsråd Sylvia Brustad til komiteen.

Komiteen mener det positive svaret fra statsråden ivaretar forslagsstillerens intensjon, og foreslår at dokumentet vedlegges protokollen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen råår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument nr. 8:29 (2005-2006) – forslag fra stortingsrepresentantene Laila Dåvøy, Åse Gunhild Woie Duesund og Ola T. Lånke om å opprette etiske komiteer på sykehjem – vedlegges protokollen.

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 30. mars 2006

Harald T. Nesvik
leder

Rune J. Skjælaen
ordfører

Vedlegg**Brev av 15. mars 2006 fra helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad til helse- og omsorgskomiteen**

Jeg viser til brev av 3. mars d.å. der Stortingets helse- og omsorgskomite ber om min uttalelse til et forslag om å opprette etiske komiteer på sykehjem. Slik forslagsstillerne gir uttrykk for, står ansatte, brukere og pårørende både ved sykehjemmene og i den øvrige helse- og sosialtjenesten daglig overfor vanskelige etiske dilemma og problemstillinger som krever etisk bevissthet og god dømmekraft.

Fagetiske spørsmål står sentralt i utdanningene i helse- og sosialfag, men etiske holdninger må utvikles gjennom løpende utprøving og refleksjon i praktisk arbeid. Jeg ser derfor svært positivt på det initiativ forslaget er uttrykk for; å sette fagetiske spørsmål på dags-

orden og gi de ansatte bedre rom for etisk refleksjon både ved kommunale sykehjem og i den øvrige helse- og sosialtjenesten. Dette er noe de enkelte faggrupper er opptatt av slik det gjenspeiles i yrkesorganisasjonenes egne yrkesetiske retningslinjer, og som må ivaretas gjennom kommunenes arbeidsgiveransvar. Jeg ønsker derfor å komme tilbake til disse spørsmålene i den meldingen som snart skal legges fram om framtidens omsorgstilbud, og der se nærmere på hvordan arbeidet med etisk refleksjon og veiledning best kan sikres og videreutvikles innenfor den kommunale helse- og sosialtjenesten.

